
Axel Munthe og hans San Michele

BOKOVERSIKT

Mange kjenner Axel Munthe, svensken som ble motelege i Paris og Roma på slutten av 1800-tallet. Mindre kjent er at Munthe i det 20. århundre var Sveriges mest solgte forfatter, bl.a. med *Boken om San Michele* (1), boken om stedet der han bodde og som han selv bygde på Capri i Italia.

I sin bok, *Drømmen om San Michele*, gir den svenske historiker og kulturjournalist Bengt Jangfeldt nye fakta som kan belyse det merkelige mennesket Axel Munthe. Mye av stoffet er basert på brevvekslinger Munthe hadde, ikke minst med sin velgjører og venn Georg Sibbern, norsk sendemann i Paris. Det svenske språket i boken kan virke noe tungt, så helt lettlest er den ikke.

Boken følger Munthe gjennom et langt liv. Han var født i Oskarshamn i 1857 og døde på Stockholm slott 91 år gammel i 1949. Den berører mange sider ved denne underlige mannen som må ha vært en menneskekjenner av rang og ha hatt en utrolig karisma. Munthe sier selv at han var upraktisk og med et misantropisk lynne. Derfor forstår han ikke helt sin egen suksess og tilskriver det hell. Han beskriver seg som hypokonder, en sykdom dr. Munthe mener er forårsaket av en bakterie han selv oppdaget, *Bacillus niger*. Basillen er ytterst seiglivet og kan bare bedøves av fire ting: alkohol, tobakk, "skrivblekk" og musikk. Bare omtalen av dette er spennende lesing.

Boken har en nydelig layout med hele 113 sider fotografier. De fleste er tatt av Ingalill Snitt. Hun bringer oss til nesten alle steder som har hatt noen betydning i Munthes liv. I tillegg er der noen originale, eldre bilder, flere tatt av kronprinsesse og senere dronning Victoria. Hun var Munthes inngangsbillett til de høyere lag av Europas sosietet da han var "livmedikus" for det svenske hoff og lege for flere andre kongelige også.

Munthe skrev visstnok aldri en regning til sine pasienter, men tjente atskillig på sitt forfatterskap. Men de betalte vel neppe dårlig hans berømte og rike pasienter.

Boken anbefales varmt, både for de vakre bildene, men ikke minst for de innblikk den gir i legeskunsten hos en virkelig kunstner i vårt fag. Mange har mye å lære av Axel Martin Fredrik Munthe.

Axel Munthe (1857 – 1949)

KjeldMalde

Skolegaten legesenter

Grimstad

LITTERATUR

1. Munthe A. Boken om San Michele. Oslo: Gyldendal, 1957.

Publisert: 10. desember 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 21. februar 2026.